

УДК 346.2:347.724 (477)

Я. О. Короташ

**ВИЗНАЧЕННЯ КВОРУМУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА
З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ У ВИПАДКУ НЕВНЕСЕННЯ
УЧАСНИКОМ ТОВАРИСТВА СВОГО ВКЛАДУ ДО СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ**

Питання визначення кворуму загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю у випадку невнесення учасником свого вкладу залишається дискусійним та актуальним упродовж тривалого часу у зв'язку з наявністю законодавчих прогалин у його регулюванні та неоднорідною судовою практикою. Актуальність проблеми підтверджується прийняттям Конституційним Судом України Рішення № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. та увагою до неї авторів законопроектів № 2011 від 14.01.2013 р. «Про товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю», № 2011-1 від 25.01.2013 р. «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», № 2319 від 18.02.2013 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інвестицій та гарантування діяльності товариств з обмеженою відповідальністю» та № 3193 від 04.09.2013 р. «Про внесення доповнення до ст. 86 Господарського кодексу України (щодо визначення повноважності загальних зборів товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю)». Дослідженням цього питання займалися вітчизняні науковці, серед яких В.М. Кравчук, Р.П. Бойчук, А.П. Веніамінова та інші. Водночас комплексне дослідження всіх вищезазначених джерел вперше зроблено в цьому дослідженні. Об'єктом його є сукупність правовідносин, які регулюють правові наслідки невнесення вкладу до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. Предметом цього дослідження виступають норми українського законодавства, які регулюють питання визначення кворуму загальних зборів учасників товариства у випадку невнесення такого вкладу, а також судова практика, актуальні законопроекти та наукові праці з цього питання. Метою статті є аналіз існуючої нормативно-наукової бази та виявлення шляхів вирішення проблеми визначення кворуму загальних зборів учасників товариства у випадку невнесення учасником свого вкладу.

Частиною 4 ст. 58 Закону України «Про господарські товариства» передбачено, що учасники товариства з обмеженою відповідальністю під час проведення загальних зборів учасників мають кількість голосів, пропорційну розміру їхніх часток у статутному капіталі [1]. Єдиного підходу щодо того, чи враховувати під час визначення кворуму загальних зборів учасників товариства та результатів голосування за прийняття їх рішень частку учасника, який не вніс свого вкладу (або вніс його частково), не сформовано. Певний час суди здебільшого дотримувалися позиції про неврахування частки учасника, який не вніс свого вкладу, під час визначення кворуму загальних зборів учасників та підрахунку результатів їх голосування. Як приклад можна навести постанови Вищого господарського суду України від 10.04.2008 р. у справі № 37/144-07 [2], від 20.12.2007 р. у справі № 1/7-15/1 [3], від 16.01.2007 р. у справі № 1/170-13/41 [4], постанову Вищого адміністративного суду України від

02.11.2006 р. у справі № к-3196/06 [5]. Однак судова практика змінилася після доповнення 18.06.2009 р. президією Вищого господарського суду України п. 2.6 своїх рекомендацій № 04-5/14 «Про практику застосування законодавства в розгляді справ, що виникають із корпоративних відносин» абз. 2, яким передбачалося врахування голосів учасників, які не повністю сплатили вартість своїх вкладів під час визначення правомочності загальних зборів учасників та результатів голосування за прийняття рішень. Такий підхід президія обґрунтовувала тим, що відповідно до ч. 4 ст. 58 Закону України «Про господарські товариства» учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному капіталі, а розмір часток кожного з учасників товариства визначається у статуті товариства [6]. Тобто значення має визначений у статуті товариства розмір частки учасника, а не фактичний розмір реально внесеного чи невнесеного (частково внесеного) ним вкладу. Водночас більшість науковців додержуються протилежної думки. Для прикладу можна навести позицію Р.П. Бойчука, який відзначає безпосередню пов'язаність реального вкладу учасника до статутного капіталу з деякими елементами корпоративних прав [7, с. 67]. Автор підкреслює, що до такого ж висновку дійшов Пленум Верховного Суду України, в ч. 4 п. 30 постанови Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами корпоративних спорів» № 13 від 24.10.2008 р. Нею передбачено, що у випадку, якщо учасник не повністю вніс (не повністю сплатив) свій вклад до статутного капіталу товариства, йому виплачується дійсна вартість частки пропорційно внесеній (оплаченій) частині вкладу [8]. На підтвердження своєї думки автор також зазначає, що ч. 3 ст. 147 ЦК України закріплює положення, згідно з яким частка учасника товариства з обмеженою відповідальністю може бути відчужена до повної її сплати лише в тій частині, в якій її сплачено, та звертає увагу на послідовність законодавця в цьому питанні: до набрання чинності ЦК України й внесення відповідних змін до ч. 2 ст. 53 Закону України «Про господарські товариства» учасник товариства з обмеженою відповідальністю міг передати свою частку (її частину) третім особам лише після повного внесення вкладу учасником, який її відступає. На підставі вищенаведеного автор доходить висновку, що учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають кількість голосів, пропорційну їх часткам реально внесеним до статутного капіталу товариства [7, с. 72].

Спробу покласти край такій невизначеності здійснив Конституційний Суд України, який у своєму Рішенні № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Ліхтнер Бетон Львів» дійшов такого висновку: «Під час визначення повноважності загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю та результатів голосування за прийняття їх рішень враховується кількість голосів учасників, визначена пропорційно розміру їх часток у статутному капіталі, що встановлений статутом товариства з обмеженою відповідальністю, незалежно від вартості реально внесених (сплачених) ними вкладів тільки протягом першого року з дня державної реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю» [9]. Своєю позицією суд справедливо обґрунтував тим, що після державної реєстрації учасникам надано річний строк для поступового формування статутного капіталу товариства – саме тому протягом цього строку розмір часток встановлюється виключно статутом. Очевид-

но, що після завершення річного строку з дня державної реєстрації товариства не внесена частка (її частина) не повинна враховуватися під час визначення кворуму загальних зборів учасників товариства та результатів голосування за прийняття їх рішень. Однак, на жаль, суд не встановив процедуру визначення кворуму та підрахунку голосів у такому випадку, зазначивши лише, що вона підлягає законодавчому врегулюванню. Наслідки прийняття такого рішення є, безумовно, позитивними: воно сприятиме формуванню єдиного підходу до вирішення цієї проблеми та вплине на формування корпоративної дисципліни учасників товариства щодо дотримання ними строків формування статутного капіталу [10, с. 89].

Частина 3 ст. 144 ЦК України та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства» передбачають, що у випадку невнесення (неповного внесення) учасниками своїх вкладів до закінчення першого року з дня державної реєстрації товариства загальні збори учасників приймають одне з таких рішень: а) про виключення зі складу товариства тих учасників, які не внесли (не повністю внесли) свої вклади, та про визначення порядку перерозподілу часток у статутному капіталі; б) про зменшення статутного капіталу та про визначення порядку перерозподілу часток у статутному капіталі; в) про ліквідацію товариства [1; 11]. Імперативність цього положення підтвердив Конституційний Суд в абз. 8 п. 3.2 мотивувальної частини рішення № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. [9]. Проте, як уже зазначалося, порядок визначення кворуму та підрахунку голосів у випадку невнесення учасником товариства свого вкладу (його частини) після завершення першого року з дня державної реєстрації товариства Конституційний Суд залишив на розгляд законодавця. На розгляді у Верховній Раді України перебуває декілька законопроектів, які пропонують шляхи вирішення цієї проблеми. Частина з них була розроблена на виконання рішення Конституційного Суду: це проект Закону № 2319 від 18.02.2013 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інвестицій та гарантування діяльності товариств з обмеженою відповідальністю» та вже відкликаний на цей момент проект закону № 3193 від 04.09.2013 р. «Про внесення доповнення до ст. 86 Господарського кодексу України (щодо визначення повноважності загальних зборів товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю)». Інші законопроекти (№ 2011 від 14.01.2013 р. «Про товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю» та № 2011-1 від 25.01.2013 р. «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю») покликані комплексно вирішити проблеми врегулювання правового статусу товариств з обмеженою відповідальністю, до яких входить і порядок визначення кворуму та підрахунку голосів у випадку невнесення учасником товариства свого вкладу. Аналізуючи згадані законопроекти, можна зазначити, що законотворці пропонують два альтернативні підходи до вирішення цієї проблеми. Так, первинна версія законопроекту № 2319 та проект закону № 3193 визначають, що у випадку невнесення протягом одного року з дня державної реєстрації товариства вкладу до статутного капіталу під час визначення повноважності загальних зборів, які зібрані для вирішення будь-якого питання, та підрахунку голосів на них повинна враховуватися та кількість голосів учасників, яка відповідає реально внесеним вкладом до статутного капіталу [12; 13]. Водночас, у доопрацьованих версіях законопроектів

№ 2319 (від 16.04.2013 р.) та № 2011 (від 26.09.2013 р.) та законопроекті № 2011-1 наведено позицію, згідно з якою такий порядок визначення кворуму можливий лише в одному випадку – для прийняття обов'язкового рішення, яким буде визначатися подальша доля частки або доля самого товариства (тобто його ліквідація). Отже, у всіх інших випадках кворум повинен визначатися відповідно до розміру часток, який визначено статутом товариства [13; 14; 15]. Цю позицію підтримує й головне науково-експертне управління Верховної Ради України, у висновку якого на законопроект № 3193 зазначено, що встановлення загального правила, як саме мають голосувати учасники в разі невнесення ними своєї частки до статутного капіталу, фактично узаконить можливість невнесення учасником своєї частки до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю із запровадженням до такого учасника певних негативних наслідків, саме тому визначення кворуму без врахування невнесеної частки можливе лише в одному випадку – для прийняття одного з рішень, передбачених ч. 3 ст. 144 ЦК України [16]. Вважаю перший підхід більш збалансованим та таким, що корелює з рішенням Конституційного Суду № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. Його перевагою є усвідомлення учасником, який не вніс свого вкладу, того факту, що загальні збори зможуть прийняти будь-яке рішення з будь-якого питання без його участі, в той час як за застосування другого підходу без урахування невнесеної частки загальні збори можуть прийняти лише одне з рішень, передбачених ч. 3 ст. 144 ЦК та частиною 2 статті 52 Закону України «Про господарські товариства». Зважаючи на те, що виконання такого рішення (або навіть його прийняття) може зайняти певний час, протягом якого такий учасник може брати участь у загальних зборах та мати кількість голосів, пропорційну розміру визначеної в статуті частки, стає очевидним, який саме підхід фактично узаконює можливість невнесення учасником свого вкладу. Крім того, законодавче надання можливості голосувати невнесеною часткою (її частиною) навряд чи сприятиме формуванню корпоративної дисципліни. Додержання господарськими судами такої ж позиції, навпаки, призвело до поширення випадків невнесення учасниками товариств своїх вкладів. Щодо нормативних актів, до яких необхідно внести зазначені зміни, то найбільш логічним постає підхід, за якого зміни вносяться до норм, які регулюють наслідки невнесення вкладів. Такими є ч. 3 ст. 144 ЦК України та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства». Вважаю за доцільне доповнити їх положенням наступного змісту: «Після закінчення першого року з дня державної реєстрації товариства під час прийняття рішень загальними зборами та визначення їх повноважності враховується кількість голосів учасників, пропорційна фактично сплаченим внескам учасників до статутного капіталу» (ГК України не регулює даного питання, тому змін до нього вносити не потрібно). Комплексно із зазначеними нормами необхідно внести зміни до ч. 4 ст. 58 Закону України «Про господарські товариства», якою встановлено порядок визначення кількості голосів учасників під час проведення загальних зборів. Погоджуючись з авторами законопроекту № 2319, вважаю, що дану норму слід викласти в такій редакції: «Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному капіталі, крім випадків, передбачених у ст. 52 цього Закону».

Розглядаючи вищезазначені законопроекти, варто звернути увагу на пропонувані новели порядку внесення вкладів до статутного капіталу. Так, у законопроекті № 2011 висловлена пропозиція скоротити строк внесення вкладів до статутного капіталу з одного року з моменту державної реєстрації до одного місяця та встановити двомісячний строк для прийняття загальними зборами рішення, яким визначатиметься подальша доля частки чи самого товариства (перебіг такого строку розпочинається з дати закінчення строку внесення вкладів) [14]. Автори іншого законопроекту (№ 2011-1) пропонують встановити можливість передбачати в статуті товариства строк для внесення вкладів, який буде коротшим за один рік; а у випадку, якщо учасник прострочив внесення вкладу, надавати йому додатковий строк на внесення вкладу (визначається виконавчим органом і не може бути коротшим за один і довшим за три місяці) і нараховувати на суму невнесеного вкладу неустойку. Сума такої неустойки та тривалість додаткового строку зазначатимуться в письмовому попередженні, обов'язок надсилання якого учасникові лежить на виконавчому органі. У разі, якщо протягом наданого строку учасник не внесе свій вклад, пропонується зобов'язати загальні збори протягом двох місяців прийняти рішення про подальшу долю частки [15]. Вважаю, що встановлення строку, протягом якого загальні збори учасників зобов'язані прийняти рішення щодо подальшої долі невнесеної частки, позитивно позначиться на підвищенні рівня корпоративної дисципліни, адже зараз (за відсутності такого положення в законодавстві) стан виконання обов'язкових приписів норми, передбаченої ч. 3 ст. 144 ЦК та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства», залишає бажати кращого. Водночас вважаю за недоцільне скорочувати строк внесення вкладів до статутного капіталу до одного місяця – такий строк може виявитися занадто коротким (наприклад, якщо вкладом до статутного капіталу виступатиме нерухоме майно, переоформлення права власності на яке може затягнутися на довший час); у випадку, якщо учасники самі бажатимуть скоротити строк внесення вкладів, їм варто надати таку можливість (як це передбачено законопроектом № 2011-1). Щодо пропозиції надавати учаснику додатковий строк на внесення вкладу, то вважаю зайвим запроваджувати таку норму. Чинним законодавством учаснику надано один рік з моменту державної реєстрації товариства на внесення вкладу в статутний капітал. Зважаючи на те, що учасники під час створення товариства самі визначають розмір та порядок формування статутного капіталу, цього періоду цілком достатньо для виконання зобов'язання перед товариством. Надання виконавчому органу права на свій розсуд встановлювати додатковий строк внесення вкладу є дещо нелогічним, адже призначенням виконавчого органу є здійснення поточного керівництва діяльністю товариства, в той час як визначення порядку формування статутного капіталу законодавець справедливо відніс на розгляд загальних зборів: лише учасники (а не підзвітний їм орган) можуть встановлювати, як і коли потрібно вносити вклади. Крім того, вважаю, що учасник товариства фактично може внести свій вклад і після спливу одного року з дня державної реєстрації, адже в законодавстві відсутня відповідна пряма забороняюча норма. Дослівне трактування положень ч. 3 ст. 144 ЦК та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства» справді не передбачає винятків з обов'язкового правила про прийняття одного з передба-

чених рішень у разі, якщо учасники не внесли (не повністю внесли) свої вклади до закінчення першого року з дня державної реєстрації. Однак у випадку, якщо такий учасник внесе свій вклад до моменту проведення загальних зборів та прийняття ними рішення, передбаченого ч. 3 ст. 144 ЦК та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства», то, керуючись принципами розумності та справедливості, будуть відсутні підстави для прийняття загальними зборами одного з вищезазначених рішень. Пропозиція накладати на учасника, який невчасно вніс свій внесок до статутного капіталу, фінансові санкції не є новою для українського законодавства – подібна норма була передбачена в первинній редакції Закону України «Про господарські товариства» й була вилучена згодом. Вважаю за недоцільне впроваджувати таке положення, адже санкціями за несвоєчасне внесення вкладу повинні виступати наслідки іншого роду – позбавлення тих прав, які виникають в особи як наслідок володіння часткою в статутному капіталі товариства (зокрема, визначення кворуму загальних зборів та підрахунок результатів голосування без врахування такої частки (її частини) та заборона її відчуження).

Загалом, незважаючи на наявність декількох альтернативних законопроектів, які містять значну кількість пропозицій щодо оптимізації врегулювання процедури внесення вкладу до статутного капіталу товариства та визначення кворуму загальних зборів у разі його невнесення, жоден з них не був прийнятий Верховною Радою України. Як наслідок, рішення Конституційного Суду України № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. не застосовується на практиці, а під час вирішення спорів щодо визначення кворуму загальних зборів та підрахунку результатів їх голосування господарські суди й надалі керуються рекомендаціями Вищого господарського суду України № 04-5/14 від 28.12.2007 р. Чітке та справедливе обґрунтування такої позиції надано Вищим господарським судом України в постанові від 27.11.2013 р. по справі № 914/2881/13, де зазначено: «Колегія суддів погоджується з висновком судів попередніх інстанцій, що з огляду на абз. 6 п. 3.2. рішення Конституційного Суду України від 05.02.2013 р. позивачем не доведено в повному обсязі відсутність кворуму на спірних загальних зборах, а заперечення відповідача в цій частині є передчасними, оскільки нині час зміни до законодавства щодо визначення кількості голосів учасників Товариства, які не виконали в повному обсязі свого обов'язку щодо формування статутного капіталу, відсутні, а тому суд позбавлений на власний розсуд встановлювати та оцінювати зміни часток учасників у Товаристві» [17]. Очевидно, що лише прийняття відповідних змін до законодавства допоможе змінити цю ситуацію та забезпечить реальне застосування вищезазначеного рішення Конституційного Суду.

Підсумовуючи, зазначу, що проблема визначення кворуму загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю та підрахунку результатів голосування за прийняття їх рішень у випадку невнесення (часткового внесення) учасником товариства свого вкладу до статутного капіталу залишається актуальною вже упродовж тривалого часу. Судові інстанції по-різному підходили до її вирішення, не оминули її своєю увагою вітчизняні науковці та законотворці. Конституційний Суд України здійснив спробу покласти край такій невизначеності, підтримавши у своєму рішенні № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. позицію про невра-

хування невнесеної (частково внесеної) частки під час визначення кворуму загальних зборів та підрахунку результатів голосування за прийняття їх рішень, справедливо, однак, зазначивши, що оскільки учасникам надається річний строк для внесення вкладів до статутного капіталу, то протягом одного року з дня державної реєстрації товариства визначення кворуму загальних зборів та підрахунок результатів голосування на них здійснюється з розрахунку голосів учасників, визначених пропорційно встановленому статутом товариства розміру їх часток у статутному капіталі, незалежно від вартості реально внесених ними вкладів. Однак врегулювання порядку визначення кворуму загальних зборів та підрахунку голосів під час їх проведення після завершення одного року з дня державної реєстрації товариства було залишено судом на розгляд законодавця. Законотворці пропонують два альтернативні підходи до врахування невнесеної (частково внесеної) частки: першим із них пропонується визначити кворум всіх загальних зборів та підраховувати результати їх голосування після завершення одного року з дня державної реєстрації без врахування невнесеної частки учасника; прихильники другого підходу вважають, що таку частку варто враховувати під час проведення всіх загальних зборів, які проводяться після завершення одного року з дня державної реєстрації товариства, за винятком загальних зборів, які скликані для прийняття одного з обов'язкових рішень, передбачених ч. 3 ст. 144 ЦК України та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства». Вважаю перший підхід більш збалансованим, адже він передбачає для учасника товариства, який не вніс свого вкладу, конкретну санкцію – неможливість брати участь у прийнятті загальними зборами рішень із будь-якого питання життєдіяльності товариства. Крім того, такий підхід корелює з рішенням Конституційного Суду № 1-рп/2013 від 05.02.2013 р., який обмежив визначення кворуму загальних зборів та підрахунок результатів голосування на них відповідно до встановленого статутом товариства розміру часток учасників (незалежно від вартості реально внесених вкладів) лише одним роком із дня державної реєстрації товариства. У зв'язку з цим вважаю за доцільне доповнити норми, що регулюють наслідки невнесення вкладу (ч. 3 ст. 144 ЦК України та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські товариства») положенням такого змісту: «Після закінчення першого року з дня державної реєстрації товариства під час прийняття рішень загальними зборами та визначення їх повноважності враховується кількість голосів учасників, пропорційна фактично сплаченим вкладам учасників до статутного капіталу». Зміни необхідно внести й до ч. 4 ст. 58 Закону України «Про господарські товариства», якою встановлено порядок визначення кількості голосів учасників під час проведення загальних зборів. Цю норму слід викласти в такій редакції: «Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному капіталі, крім випадків, передбачених у ст. 52 цього Закону». Крім порядку визначення кворуму загальних зборів у випадку невнесення учасниками своїх вкладів законотворцями запропоновано велику кількість змін щодо вдосконалення процедури внесення вкладу до статутного капіталу товариства. Вважаю такою, що заслуговує на увагу, пропозицію встановити двомісячний строк для прийняття загальними зборами одного з обов'язкових рішень, передбачених ч. 3 ст. 144 ЦК України та ч. 2 ст. 52 Закону України «Про господарські това-

риства», адже станом на сьогодні рішення щодо подальшої долі невнесеної частки приймаються далеко не завжди, що не сприяє формуванню корпоративної дисципліни. Загалом, незважаючи на наявність декількох альтернативних законопроектів, які регулюють процедуру внесення вкладу до статутного капіталу товариства та визначення кворуму загальних зборів у разі його невнесення, жоден із них не був прийнятий Верховною Радою України. Така відсутність законодавчого врегулювання процедури призвела до неможливості застосування положень рішення № 1-п/2013 від 05.02.2013 р. судами на практиці. Саме тому єдиним правильним шляхом вирішення проблеми визначення кворуму загальних зборів учасників та підрахунку результатів їх рішень у випадку невнесення учасниками своїх вкладів до статутного капіталу вважаю прийняття вищезазначених змін до законодавства.

Література

1. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
2. Постанова Вищого господарського суду України від 10.04.2008 р. у справі № 37/144-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1868631>.
3. Постанова Вищого господарського суду України від 20.12.2007 р. у справі № 1/7-15/1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1305935>.
4. Постанова Вищого господарського суду України від 16.07.2007 р. у справі № 1/170-13/41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/369482>.
5. Постанова Вищого адміністративного суду України від 02.11.2006 р. у справі № к-3196/06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/378558>.
6. Рекомендації президії Вищого господарського суду України «Про практику застосування законодавства в розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» від 28.12.2007 р. № 04-5/14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v5_14600-07.
7. Бойчук Р.П. Окремі проблеми законодавчого визначення компетенції та правомочності загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю / Р.П. Бойчук // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 3. – С. 65–72.
8. Постанова пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами корпоративних спорів» від 24.10.2008 р. № 13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.
9. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Ліхтнер Бетон Львів» щодо офіційного тлумачення положень частини четвертої статті 58, частини першої статті 64 Закону України «Про господарські товариства» 1-рп/2013 від 05.02.2013 р. у справі № 1-3/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-13/para3#n3>.
10. Веніамінова А. Про це йдеться, про це не йдеться... А жити з цим ТОВ доведеться / А. Веніамінова // Юридичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 82–89.
11. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
12. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інвестицій та гарантування діяльності товариств з обмеженою відповідальністю» від 18 лютого 2013 р. № 2319 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=45788.
13. Проект Закону України «Про внесення доповнення до статті 86 Господарського кодексу України (щодо визначення повноважності загальних зборів товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю)» від 4 вересня 2013 р. № 3193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48155.
14. Проект Закону України «Про товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю» від 14 січня 2013 р. № 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45462.

15. Проект Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 25 січня 2013 р. № 2011-1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45557.
16. Висновок Головного науково-експертного управління Верховної ради України на проект Закону України «Про внесення доповнення до статті 86 Господарського кодексу України (щодо визначення повноважності загальних зборів товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю)» від 01.11.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48155.
17. Постанова Вищого господарського суду України від 27.11.2013 р. у справі № 914/2881/13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/35691453>.

Анотація

Короташ Я. О. Визначення кворуму загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю у випадку невнесення учасником товариства свого вкладу до статутного капіталу. – Стаття.

Статтю присвячено проблемі визначення кворуму загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю у випадку невнесення учасником товариства свого вкладу до статутного капіталу. Проаналізовано чинне законодавство та судову практику, розглянуто наукові праці та актуальні законопроекти, висловлено пропозиції з вирішення цієї проблеми.

Ключові слова: товариство з обмеженою відповідальністю, кворум загальних зборів учасників, статутний капітал, вклад до статутного капіталу.

Аннотация

Короташ Я. А. Определение кворума общего собрания участников общества с ограниченной ответственностью в случае невнесения участником общества своего вклада в уставный капитал. – Статья.

Статья посвящена проблеме определения кворума общего собрания участников общества с ограниченной ответственностью в случае невнесения участником общества своего вклада в уставный капитал. Проанализированы действующее законодательство и судебная практика, рассмотрены научные труды и актуальные законопроекты, высказаны предложения по решению этой проблемы.

Ключевые слова: общество с ограниченной ответственностью, кворум общего собрания участников, уставный капитал, вклад в уставный капитал.

Summary

Korotash Y. A. Determination of quorum of general meeting of limited liability company participants in case of non-contribution by participant of the company its contribution to authorized capital. – Article.

This article is devoted to the problem of determination of quorum of general meeting of limited liability company participants in case of non-contribution by participant of the company its contribution to authorized capital. Current legislation and judicial practice is analyzed, scientific works and actual drafts of laws are observed, proposals for solution of this problem are expressed.

Key words: limited liability company, quorum of general participants meeting, authorized capital, contribution to authorized capital.

УДК 347.122

С. В. Куліцька

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ НА БЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ДОВКІЛЛЯ

Проблема механізму захисту права фізичної особи на безпечне для життя та здоров'я довкілля є однією з найбільш актуальних проблем сучасності як на національному, так і на міжнародному рівні. Її актуальність обумовлена особливостями змісту вказаного особистого немайнового права¹, наявністю аномалій (дефектів) у правовому регулюванні відносин щодо реалізації та захисту цього права (прогалін,